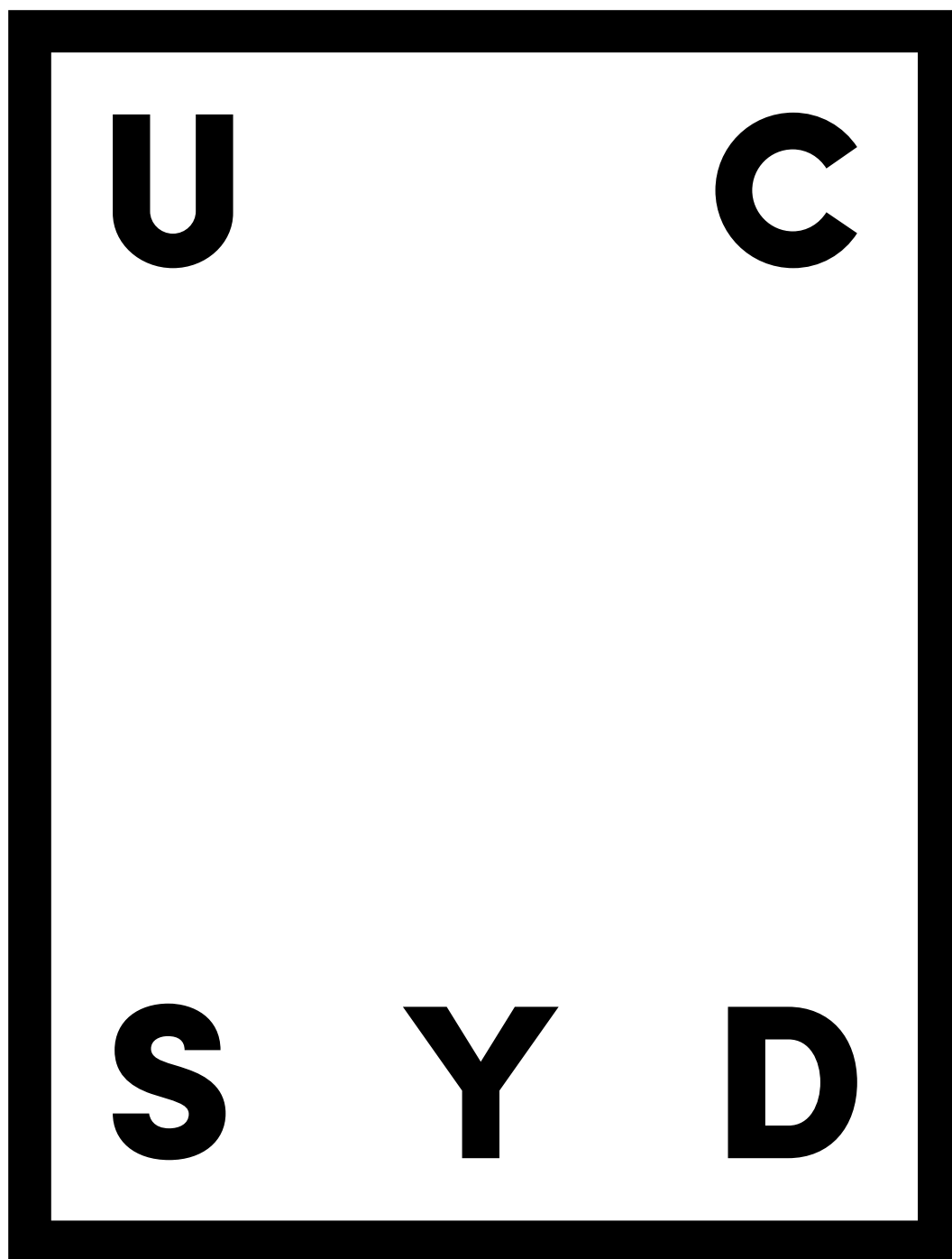

Semesterbeskrivelse

5. Semester 24 A+B

5. Semester 2024 A+B

1. Semesterets indhold og tilrettelæggelse	4
1.1 Semesterets opbygning	4
2. Tema	5
3. Fagområder og fag	6
4. Studieaktiviteter	7
4.1 Studieaktivitetsmodellen	7
5. Obligatoriske studieaktiviteter/ forudsætningskrav	7
5.1 Videndeling i temaet "Akutte og komplekse pleje og behandlingsforløb"	8
5.2 Videndeling i temaet "Den uheldbredelig syge og døende i komplekse pleje- og behandlingsforløb"	9
6. Mål for læringsudbytte	9
7. Studieaktiviteter fordelt på fag og fagområder	10
8. Evaluering af semesteret	36
9. Individuel skriftlig ekstern eksamen	37
10. Internationale tiltag	41

1. Semesterets indhold og tilrettelæggelse

Undervisningen på 5. semester består af teoretisk uddannelse.

Undervisningen er tilrettelagt med henblik på at opfylde uddannelsens kerneopgave. "Uddannelsens kerneopgave er at uddanne sygeplejestuderende i et gensidig udfordrende, inkluderende og inspirerende læringsmiljø til nutidig og fremtidig sygeplejefaglig professionsudøvelse"

Desuden arbejder underviserne med forpligtende strategiske indsatser i forhold til feedback og læringsformer.

Opmærksomhedspunkter på semestret:

- Fokus på casebaseret læring, hvor det er muligt
- Fokus på feedback med henblik på at understøtte de studerendes læring

1.1 Semesterets opbygning

Studiestart er i uge 6. Et semester har en samlet varighed på ca 20 uger

Teori 30 ETCS

Semesteret indeholder 30 ECTS i teori

2. Tema

Sygepleje, etik og videnbaseret virksomhed

Temaet retter sig imod praksis-, udviklings- og forskningsviden til at kunne anvende og vurdere klinisk beslutningstagen i stabile, akutte og komplekse pleje- og behandlingsforløb, samt at involvere patient, pårørende og andre fagprofessionelle. Fokus er at kunne reflektere og diskutere klinisk beslutningstagning og lederskab.

3. Fagområder og fag

Fagområder	Teori ECTS-point
<i>Sundhedsvidenskabelige fagområde</i> - Sygepleje - Sygdomslære - Farmakologi - Forskningsmetodologi og videnskabsteori	11 2 2 3
<i>Naturvidenskabelige fagområde</i> - Anatomi, fysiologi og genetik	3
<i>Humanvidenskabelige fagområde</i> - Filosofi, religion og etik	3
<i>Samfundsvidenskabelige fagområde</i> - Organisation, ledelse og jura - Sociologi og sundhedsantropologi	4 2
Samlet	30

4. Studieaktiviteter

Den studerende er som udgangspunkt tilmeldt til 5. semesters eksterne eksamen. Det forudsætter dog, at nedenstående studieaktiviteter er gennemført, ellers mistes et eksamensforsøg.

4.1 Studieaktivitetsmodellen

Beskriver arbejdsformer og opgaver. Herunder den studerendes arbejdsbelastning. Se

hjemmesiden: <https://www.ucsyd.dk/uddannelse/sygeplejerske/regler-og-rammer-sygeplejerskeuddannelsen>

4.2 Generative sprogmodeller (AI) under uddannelse og eksamen

Ved brug af generativ kunstig intelligens (KI/AI) i forbindelse med uddannelse og eksamen, henvises der til UC SYD's generelle principper og retningslinjer [Principper for brug af generativ KI i undervisningen ved UC SYD – Academic IT](#)) samt lokale principper gældende for sygeplejerskeuddannelsen. De lokale principper kan findes på itslearning.

5. Obligatoriske studieaktiviteter/ forudsætningskrav

5.1	Skriftlig og mundtlig videndeling i forbindelse med PBL forløbet i tema 1 "Akutte og komplekse pleje og behandlingsforløb". Materialet skal uploades på Its learning.
5.2	Skriftlig og mundtlig videndeling i forbindelse med PBL forløbet i tema 3 "Den uhelbredelige syge og døende i komplekse pleje- og behandlingsforløb". Materialet skal uploades på Its learning.

Forudsætningskrav til eksamen

Forudsætningskrav er betingelser, der skal være opfyldt *inden* eksamensafvikling. De obligatoriske studieaktiviteter samt mødepligten i klinikken er forudsætningskrav for at kunne deltage i semestrets eksamen.

En studerende, der ikke opfylder forudsætningskravet, har ret til ét afhjælpningsforsøg imellem hver eksamensforsøg. Som udgangspunkt vil afhjælpningsforsøget være tilsvarende det oprindelige forudsætningskrav.

Det vil sige:

Ordinær eksamen

Hvis den studerende *ikke* opfylder forudsætningskravene, gives mulighed for afhjælpningsopgave før ordinær eksamen. Den studerende vil umiddelbart efter, at den obligatoriske studieaktivitet er afviklet, modtage en afhjælpningsopgave via sin studiemail. Den studerende gives en 14 dages frist til aflevering af afhjælpningsopgaven, hvis det er muligt i forhold til eksamensdatoen. Hvis afhjælpningsopgaven ikke afleveres indenfor den fastsatte tidsfrist, mistes det ordinære eksamensforsøg og den studerende kan først gå til 1. re-eksamen på datoen for 1. re-eksamen.

1. Re-eksamen

Forudsætningen for at kunne gå til 1. re-eksamen er, at afhjælpningsopgaven skal afleveres før 1. re-eksamen. Hvis afhjælpningsopgaven ikke afleveres indenfor den fastsatte tidsfrist, mistes 1. re-eksamensforsøg og den studerende kan først gå til 2. re-eksamen på datoen for 2. re-eksamen.

2. Re-eksamen

Forudsætningen for at kunne gå til 2. re-eksamen er, at afhjælpningsopgaven skal afleveres før 2. re-eksamen. Hvis afhjælpningsopgaven ikke afleveres indenfor den fastsatte tidsfrist, mistes 2. re-eksamensforsøg og den studerende udskrives af uddannelsen.

Uddannelsen kan, ud fra en konkret vurdering, skønne, at den studerende vil kunne afhjælpe forudsætningskrav ved en anden foranstaltning end den oprindeligt fastsatte. Afhjælpningsopgaverne vil have en sværhedsgrad tilsvarende det pågældende forudsætningskrav. Den studerende vil blive orienteret om, hvilken afhjælpning, der finder anvendelse.

5.1 Videndeling i temaet "Akutte og komplekse pleje og behandlingsforløb"

Ved manglende deltagelse i videndeling opfyldes studieaktiviteten ved, at den studerende udarbejder et skriftligt materiale, hvori der identificeres og kort redegøres for de sygeplejefaglige problemstillinger, der er i et udvalgt scenarie. Den studerende skal herefter præsentere forskningsbaseret viden med relevans for 1-2 udvalgte sygeplejefaglige problemstillinger. Det skriftlige materiale skal være på ca. 2 sider og deles med basisgruppe samt basisgruppe underviser.

5.2 Videndeling i temaet "Den uheldbredelig syge og døende i komplekse pleje- og behandlingsforløb"

Ved manglende deltagelse i videndeling opfyldes studieaktiviteten ved, at den studerende udarbejder et skriftligt materiale, hvori der identificeres og kort redegøres for de sygeplejefaglige problemstillinger, der er i scenariet. Den studerende skal herefter præsentere forskningsbaseret viden med relevans for 1-2 udvalgte sygeplejefaglige problemstillinger. Det skriftlige materiale skal være på ca. 2 sider og deles med basisgruppe samt basisgruppe underviser.

6. Mål for læringsudbytte

I dette afsnit beskrives mål for læringsudbytte samt studieaktiviteter der muliggør målopfyldelse

Læringsudbytter for viden

Den studerende

- 7) har viden om og kan reflektere over sygeplejefagets værdier, teorier, begreber og metoder
- 11) kan analysere dilemmaer og etiske problemstillinger inden for sygepleje
- 12) kan analysere sygeplejefaglig udvikling med innovation som metode til forandring af praksis og har kendskab til simple implementeringsmetoder i relation til konkrete målgrupper
- 14) kan analysere metoder og standarder for kvalitetssikring, patientsikkerhed og kvalitetsudvikling
- 15) har viden om og kan analysere egen professionsudøvelse samt egen professions opgaver og ansvarsområder i et organisatorisk, administrativt og samfundsmæssigt perspektiv i forhold til at være aktør i det hele sundhedsvæsen"
- 16) har viden om og kan analysere prioriteringer af sygeplejefaglige indsatser under de givne rammebetingelser i sundhedsvæsenet
- 17) har viden om og kan analysere sygeplejefaglig udvikling og ledelse på baggrund af videnskabsteori, forskningsmetode og modeller til evaluering, kvalitetssikring og -udvikling, samt relatere denne viden til forsknings- og udviklingsarbejde i professionspraksis

Læringsudbytter for færdigheder

Den studerende kan

- 1) anvende og vurdere klinisk beslutningstagen ud fra forskellige former for viden i samspil med patient og borger til systematisk at observere, diagnosticere, vurdere, prioritere, lede, koordinere, evaluere, dokumentere og justere sygepleje på individ-, gruppe- og samfunds niveau.
- 2) anvende og vurdere sygeplejefaglige interventioner i stabile, akutte og komplekse pleje- og behandlingsforløb samt i forebyggende, rehabiliterende og/eller pallierende forløb
- 3) anvende og vurdere medicin håndtering samt inden for en rammedelegation at kunne ordinere medicin
- 4) anvende og vurdere klinisk lederskab af patient og borger-, pleje-, og behandlingsforløb under hensyntagen til kvalitetssikring
- 5) anvende og vurdere vejledning og undervisning af patient og borger, pårørende, kolleger og uddannelsessøgende
- 6) beskrive og anvende kulturel, international og etisk indsigt i pleje- og behandling ud fra gældende kodeks og lovgivning

- 7) vurdere situationsbestemt kommunikation, vejledning og rådgivning i samspil med patient og borger i professionsfaglig og tværprofessionel praksis
- 9) anvende teknologier i planlægning, udførelse og udvikling af pleje, omsorg og behandling
- 10) vurdere og begrunde metoder og beskrevne standarder for kvalitetssikring og kvalitetsudvikling og
- 11) mestre relevante studie- og arbejdsmetoder til at opsøge, vurdere og fortolke empiri, teori og forskningsmetoder samt deltage i innovations-, udviklings- og forskningsarbejde

Læringsudbytter for kompetencer

Den studerende kan

- 1) håndtere organisering, vurdering, justering og dokumentation af pleje- og behandlingsforløb i samspil med patient og borger på tværs af professioner, sektorer og institutioner i det hele sundhedsvæsen
- 2) håndtere klinisk beslutningstagning samt inden for en rammedelegation at ordinere medicin i stabile, akutte og komplekse pleje- og behandlingsforløb, samt involvere patient, pårørende og andre fagprofessionelle
- 3) indgå empatisk, etisk og reflektivt i sygeplejesituationer og patient/borger situationer præget af forskellige kulturelle, professionsmæssige, politiske, økonomiske og samfundsmæssige perspektiver
- 4) håndtere og støtte patient, borger og pårørende i at mestre den enkeltes livssituation i pleje, omsorg og behandling ved sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge af rehabiliterende, pallierende, sundhedsfremmende og forebyggende karakter
- 5) håndtere klinisk lederskab samt sikre og udvikle kvalitet der understøtter patient og borger oplevet sammenhæng i et samlet sundhedsvæsen og i patientens og borgerens hjem
- 6) integrere national og international praksis-, udviklings- og forskningsviden i argumentation for sygepleje
- 7) integrere teknologier i planlægning, udførelse og udvikling af pleje, omsorg om behandling
- 8) integrere pædagogiske interventioner i vejledning, undervisning og formidling til patient, borger, pårørende og fagprofessionelle
- 9) indgå i situationsbestemt kommunikation i forskellige kontekster, herunder indgå i ligeværdige, dialogbaseret og værdiskabende relation med borgere, patienter og tværprofessionelle samarbejdspartnere
- 10) indgå i tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde og med afsæt i et helhedsperspektiv understøtte borgeren og patienten som en central og aktiv aktør i det individuelle forløb
- 13) påtage sig ansvar for at opsøge, vurdere og fortolke empiri, teori og forskningsmetoder samt deltage i innovations-, udviklings- og forskningsarbejde
- 14) udvise ansvarlighed og holde sig fagligt ajour ud fra en forståelse for og identifikation af egne læreprocesser og udviklingsbehov.

7. Studieaktiviteter fordelt på fag og fagområder

Den præcise placering af fagene og studieaktiviteter kan tilgås via UCSYDs skemavisningssystem: TimeEdit).

Semesterstart: Generel intro til semestrets tema			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
2 lektioner	Introduktion til semestret	Oplæg og dialog	Har orienteret sig i semesterbeskrivelsen
2 lektioner	Overgang fra 4. til 5. semester	Dialog og refleksion	
3 lektioner	Organisering, ledelse og jura 1 Sundhedsvæsenets opbygning Ministeriernes opgave Tværsektorielle dagsorden Det nære sundhedsvæsen Organisering i Regionen Kvalitetsdagsorden i det danske sundhedsvæsen – HVORFOR beskæftige sig med kvalitet? og hvordan	Oplæg og dialog samt gruppeøvelser	Glasscock, T. (2019). Klinisk lederskab i sygeplejen: At lede sygepleje – sygeplejerskens virksomhedsområde. Red. Eldrup, D.S. og Glasscock, T. 2. udgave Gads forlag Eldrup, D.S., 2019. "Sundhedsvæsenet som organisation. I: <i>"At lede sygepleje – sygeplejerskens virksomhedsområde"</i> Red. Eldrup, D.S. og Glasscock, T. 2. udgave Gads forlag Munck, A., 2019, "Ledelse som ramme for samarbejde i kliniske organisationer". I: <i>At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde</i> ". Red. Eldrup, D.S. Glasscock, T. 2. udgave, Gads forlag Sundhedsloven: https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2023/1011 Supplerende litteratur: Mainz, j., et al. "Kvalitet i patientsikkerhed i det moderne sundhedsvæsen" I: <i>"Kvalitet & patientsikkerhed"</i> . Red. Mainz et al. Munksgaard 1. udgave 1. oplag Kbh 2023
1 lektion	Internationalisering	Oplæg og dialog	

5 lektioner	Sygepleje 1 Merry E. Scheels teori om Interaktionel Sygeplejepraksis	Oplæg med dialog. Gruppearbejde med fordybelse i udvalgte dele af teorien.	Scheel, M. E., 2015, <i>Interaktionel sygeplejepraksis</i> , Munksgaard, Kbh., 4. udgave. Kap 4, kap 5, kap 7, kap 9 indtil s. 180, kap 10: 196-202, side 223 -224 og kap 12.
7 Lektioner	Sociologi og antropologi 1	Dialogbaseret oplæg Studiebesøg hos Mosaikken, det multietniske aktivitetshus i Esbjerg kommune (kun plads til 30 stud, nærmere information følger). Eller arbejde med lyd, video eller TV materiale omkring udvalgte emner Fælles videndeling	<i>Til de første to lektioner (dag 1) læses:</i> Høybye, M.T. og Tjørnhøj-Thomsen T. 2021. Kultur i en sundhedsprofessionel kontekst. I: Kultur for sundhedsprofessionelle. Boelsbjerg, H.B. & Hermansen, M.M. red. Gads Forlag, s. 15-29 Frederiksen, H.W. 2021. Migration og sundhed. I: Kultur for sundhedsprofessionelle. Boelsbjerg, H.B. & Hermansen, M.M. red. Gads Forlag, s.99-116 <i>Til tredje lektion (dag 2) læses:</i> Nielsen, D.S og Sodemann, M. 2021. Kulturmøder i sundhedsvæsenet. I: Kultur for sundhedsprofessionelle. Boelsbjerg, H.B. & Hermansen, M.M. red. Gads Forlag, s.159-174
4 lektioner	Sociologi og antropologi 2	Introduktion til faget og dets begreber. Oplæg og dialog Gruppearbejde på baggrund af i forvejen læste artikler.	Scheel, M. E., 2015, <i>Interaktionel sygeplejepraksis</i> , Munksgaard, Kbh., 4. udgave s. 85-97 Christiansen, K. 2010. "Jürgen Habermas". I: <i>Sundhedssociologi. En grundbog</i> . Red. Tanggaard Andersen P. Timm H. Hans Reitzels Forlag Artikler lægges på Its- learning

TEMA 1: Patienter i akutte og komplekse pleje- og behandlingsforløb

LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
3 lektioner	Organisering, ledelse og jura 2 Hvad er evidensbaseret praksis? Hvad er evidens, Former for evidensbaseret praksis Barrierer og muligheder for evidensbaseret praksis Hvorfor evidensbasere praksis? Hvordan udøvers evidensbaseret praksis? Kliniske beslutningstagen modeller EBP processen Kliniske retningslinjer	Oplæg og dialog	Pedersen, P.U. et al. 2017, "Evidensbaseret praksis". I: <i>"Fra forskning til praksis"</i> Red. Pedersen P.U. et al. Munksgaard Bertelsen, C., 2020, <i>Evidens i sygeplejen</i> , Samfundslitteratur. Kap 1, 2 og 3
4 lektioner	Organisering, ledelse og jura 3 Regeringens kvalitetsprogram Ledelse stil, områder, roller Klinisk lederskab og klinisk beslutningstagning Kommunikation omkring organisering Lovgivning Autorisation Delegering Plejeformer Perspektiver på organisering	Oplæg og dialog	Autorisationsloven: https://www.retsinformation.dk/Fo rms/R0710.aspx?id=192522 Glasscock, T. "Delegation" I: <i>At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde</i> . Red. Eldrup, D.S. Glasscock, T. 2. udgave, Gads forlag Eldrup, D.S., Schrader, A., 2019 "Organisering af sygeplejen" I: <i>At lede sygepleje – sygeplejerskens virksomhedsområde</i> Red. Eldrup, D.S., Glasscock, T. 2. udgave, Gads forlag Mortensen, H. F. 2019 "Juridiske perspektiver på den kliniske sygeplejefaglige beslutningstagen" I: <i>"Klinisk beslutningstagen. Sygeplejefaglige perspektiver"</i> . FADL's forlag Supplerende litteratur: Kristensen, K. "Retlige rammer", I: <i>"Kvalitet & patientsikkerhed"</i> . Red. Mainz et al. Munksgaard 1.udgave 1. oplag Kbh 2023

3 lektioner	Organisation, ledelse og jura 4 Brugerinddragelse i et organisatorisk perspektiv Patientinvolvering VIBIS PRO Patientsikkerhed UTH Tilsyn i sundhedsvæsenet Dokumentation	Oplæg og dialog	Glasscock, T. 2019. "Sygeplejefprofession og autorisation". I: "At lede sygepleje – sygeplejerskens virksomhedsområde" Red. Eldrup, D.S. og Glasscock, T. 2. udgave. Gads forlag. Nielsen, C.S., 2019. "Tværprofessionelt samarbejde og samarbejde med patient borger og pårørende". I: "At lede sygepleje – sygeplejerskens virksomhedsområde" Red. Eldrup, D. S. og Glasscock, T. 2. udgave Gads forlag Ludvigsen, M.S. og Finderup, J. 2019. "Patientsikkerhed og utilsigtede hændelser". I: "At lede sygepleje – sygeplejerskens virksomhedsområde" Red. Eldrup, D.S. og Glasscock, T. 2. udgave. Gads forlag. Supplerende litteratur: Eg,M og Søndergaard S,F 2019. "Sygepleje og patientinvolvering". I :Sygepleje og patientinvolvering" Red Hundborg,S Fadl*s forlag Agnholdt m.fl. 2017:Vi er med hele vejen i Klinisk sygepleje Nr. 1 2017. Universitetsforlaget.
3 lektioner	Sygepleje 2: Sygepleje til akut og kompleks syge patienter og borgere. At være akut- og kompleks syg set i et patient- og sygeplejerskeperspektiv.	Dialogbaseret undervisning med inddragelse af de studerendes kliniske erfaringer	Jastrup, S. (2025) "Sygepleje til den akut og kritisk syge patient." I: Akut Sygepleje. Jastrup, S. (red.). 4. udgave. Munksgaard. Mosegaard, HL., Jastrup, S. (2025) "ABCDE-metoden." I: Akut Sygepleje. Jastrup, S. (red.). 4. udgave. Munksgaard. Friis, LM. mfl. (2025) "Akut sygepleje i borgerens eget hjem."

			I: Akut Sygepleje. Jastrup, S. (red.). 4. udgave. Munksgaard. Larsen, M., Nielsen ME. (2017). "Sygepleje til den akut syge patient." Sygeplejebogen 3. 5. udgave. Gads Forlag. Dansk selskab for patientsikkerhed 2007 haandbog-i-sikker-mundtlig-kommunikation.pdf (patientsikkerhed.dk) Supplerende litteratur: Morse, JM. (1982). "Comfort: The Refocusing of Nursing Care." <i>Clinical Nursing Research</i>, 1:91-113 Jevon, P. (2010). "Assessment of critical ill patients: the ABCDE approach." <i>British Journal of Healthcare Assistants</i>, Vol 04 No 08 Sundhedsstyrelsen (2020). "Anbefalinger for organisering af den akutte sundhedsindsats – Planlægningsgrundlag for de kommende 10 år." Sundhedsstyrelsen Region Syddanmark Akutplan 2021 for Region Syddanmark Sundhedsstyrelsen 2023 Kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner - Sundhedsstyrelsen
4 lektioner	Sygepleje 3: Observation, monitorering og sygeplejeinterventioner til patienter i akutte- og komplekse pleje- og behandlingsforløb. Herunder modtagelse af patienter der indlægges akut	Oplæg, dialog og cases	Aziz, A. (red.). (2019). "Den akutte patient." S. 68-73 (Kap. 3). I: Sygdomslære, menneskekroppen. 2. udgave, 1. oplag. Gads forlag. Dalgaard KS. (2017). "Triage" I: Akutbogen for læger og sygeplejersker. Jakobsen, A., Skjærbæk, C., Villumsen, NK. (red.). 1. udgave. Munksgaard. Ligger i indscanningsdepotet

			Rothenberg, MB., Fjord, A. (2019). "Pædagogisk refleksionsmodel til klinisk beslutningstagen i sygeplejen" I: Klinisk beslutningstagen. Sygeplejefaglige perspektiver. Barbesgaard, H., Røjgaard Nielsen, BF. (red). 1. udgave. Fadl's forlag. Linnet, M. (2019). "Klinisk beslutningstagen i akutte og kritiske patientsituationer." I: Klinisk beslutningstagen. Sygeplejefaglige perspektiver. Barbesgaard, H., Røjgaard Nielsen, BF. (red). 1. udgave. Fadl's forlag, Kbh. Supplerende litteratur: Tro på mavefornemmelsen, sygeplejerske! Sygeplejersken, DSR Fag & Forskning 2018, nr. 1
5 lektioner	Sygdomslære og Farmakologi 1 Traumer, større frakturer, compartment, indre blødninger, hypovolæmi, og dissemineret intravaskulær koagulation (DIC) Farmakologi relateret til området – oplyses senere	Oplæg og dialog	Aziz A (red.) 2019, <i>Sygdomslære, Menneskekroppen</i>, Gads Forlag. 2 udg. Side 32, 51, 68-80, 339-344, 364, 81-90, 91-100 Olsen, I., Hallin S. P., 2019. <i>Farmakologi "hånden på hjertet"</i>. Munksgaard Danmark, København, 3. udgave. Side 551-564
2 lektioner	Anatomi og fysiologi 1 Koagulationsprocessen herunder hæmostase	Oplæg og dialog	Nielsen, O. og Bojsen-Møller, M.J., 2016, <i>Biokemi og genetik</i>. 6. udgave. København: Nyt Nordisk Forlag. Side 189-198, 198-199, Nielsen, O.F. og Bojsen-Møller, M.J., 2019, <i>Anatomi og fysiologi. Hånden på hjertet</i>. 2. udgave, 1. oplag, Munksgaard, København, Side 118-124,

			Olsen, I., Hallin S. P., 2019. <i>Farmakologi "hånden på hjertet"</i> . Munksgaard Danmark, København, 3. udgave. Side 405-406
2 lektioner	Sygepleje 4 Blodets ABO- og rhesus system.	Oplæg og dialog	Thaning Bay J, Glaas GH, Gybel-Brask M, Krog GR, 2017. <i>Immunologi og transfusionsmedicin. 4. udg 1. oplag</i> Munksgaard København Side 131-164 (kap 6), side 305-311, 312-316. Aziz A (red.) 2019, <i>Sygdomslære, Menneskekroppen, 2 udg.</i> Gads Forlag. Side 91-100
4 lektioner	Sygdomslære og Farmakologi 2: Akut og kronisk nyreinsufficiens diabetisk nefropati, hypertension Nyrernes betydning ift. regulation af BT Farmakologi relateret til nyreinsufficiens	Oplæg og dialog	Aziz A (red.) 2019, <i>Sygdomslære, Menneskekroppen</i> , Gads Forlag. 2 udg. Side 288-295, 298-300, 303-305 Olsen, I., Hallin S. P., 2019. <i>Farmakologi "hånden på hjertet"</i> . Munksgaard Danmark, København, 3. udgave. Side 429-437, 421-422: Erytopoietiske vækstfaktorer
4 lektioner	Anatomi og fysiologi 2: Nyrernes syrebase regulation Lungernes deltagelse i syrebase balance samt Gasudveksling og transport af O ₂ og CO ₂ Tolkning af syre/base status relateret til sygeplejeinterventioner	Oplæg. Øvelse i at læse A-gas	Nielsen, O.F., Bojsen-Møller, M.J., 2016, <i>Biokemi og genetik</i> . 6. udgave. København: Nyt Nordisk Forlag. Side 227-237, 254-255, 269-281 Toth, E.C., 2013 "Monitorering" I: <i>Sygepleje til den akut syge patient - et curologisk perspektiv</i> . Red. Larsen, M., Wichmann, L. Gads Forlag. s. 69 – 73
4 lektioner	Sygepleje 5:	Oplæg og dialog omkring observation og sygepleje til patienter	Skovbakke, H. (2013) "Forstyrrelser i væskebalancen".

	Sygepleje til patienter nyreinsufficiens, herunder forstyrrelser i væske- og elektrolytbalance Sygepleje til patienter der er over- eller dehydreret	med komplekse problemstillinger der relaterer sig til akut og kronisk nyreinsufficiens. Casearbejde	I: <i>Sygepleje til den akut syge patient - et curologisk perspektiv</i>. Red. Larsen, M., Wichmann, L. Gads Forlag. Bruun, K., Jensen, L (2017). "Sygepleje til patienter med medicinske nyresygdomme" I: <i>Sygeplejebogen 3 Komplex sygepleje</i>. Red. Hjortshøj, M., Mallings, C. 5. udgave. Gads Forlag. S. 228-234 (resten af kapitlet skimmes) Aziz A (red.) 2019, <i>Sygdomslære, Menneskekroppen</i>, 2 udg. Gads Forlag. Side 29-38 Kirstine Skov Benthien 2019 "Klassifikation af kliniske beslutninger i sygeplejen" I: <i>Klinisk beslutningstagen. Sygeplejefaglige perspektiver</i>. Fadl's forlag
2 lektioner	Anatomi og fysiologi 3 Hjertets ledningssystem, Ekg og regulering af blodtrykket	Oplæg og øvelser med at aflæse EKG	Bojsen-Møller, MJ., Nielsen, O.F., 2019, <i>Anatomi og fysiologi. Hånden på hjertet</i>. 2. udgave Munksgaard, København Side 55-73 Aziz A (red.) 2019, <i>Sygdomslære. Menneskekroppen</i>, 2 udg. Gads Forlag. Side 104, 118-125

7 lektioner	Sygdomslære og Farmakologi 3: 3a: Hjertheinsufficiens Akut koronarsyndrom (AKS), aortaaneurisme, hæmodynamik Farmakologi relateret til hjertheinsufficiens 3b: Arytmier og hjertets ledningsfunktion	Oplæg og dialog	Aziz A (red.) 2019, <i>Sygdomslære, Menneskekroppen</i>, Gads Forlag. 2 udg. Side 102-114 Olsen, I., Hallin S. P., 2019. <i>Farmakologi "hånden på hjertet"</i>. Munksgaard Danmark, København, 3. udgave. Side 429-437 Aziz A (red.) 2019, <i>Sygdomslære, Menneskekroppen</i>, Gads Forlag. 2 udg. Side 118 - 125
4 lektioner	Sygdomslære og farmakologi 4: Lungeemboli, lungeødem, pneumothorax og pneumoni Farmakologi relateret til antibiotika B-2 agonister, antikoagulantia, diuretika,	Oplæg og dialog	Aziz A (red.) 2019, <i>Sygdomslære, Menneskekroppen</i>, Gads Forlag. 2 udg. Side 133, 114, 156, 160 Olsen, I., Hallin S. P., 2019. <i>Farmakologi "hånden på hjertet"</i>. Munksgaard Danmark, København, 3. udgave. Side 424-428, 491-497, 406-410
4 lektioner	Sygepleje 6: Sygepleje til patienter med hjerter- og respirationsinsufficiens	Casearbejde omkring sygepleje til patienter med respirations- og kredsløbsinsufficiens, herunder rehabilitering Medbring sygdomslærebogen til lektionerne. Det kan desuden være en god ide at læse op på anatomien og fysiologien i forhold til kredsløb og respiration.	Aziz A (red.) 2019, <i>Sygdomslære, Menneskekroppen</i>, Gads Forlag. 2 udg. Side 102-128 (hjertet) og side 140-161 (lunger) Støier L og Røgind JS 2017: <i>"Sygepleje til patienter med iskæmisk hjertesygdom"</i>. I Sygeplejebogen 3. Komplex Sygepleje (red Hjortsø M og Mallings C. 5. udgave. Gads Forlag 2017. Iversen B. 2017: <i>"Sygepleje til patienter med kronisk obstruktiv lungesygdom"</i>.

			I Sygeplejebogen 3. Komplex Sygepleje (red Hjortsø M og Malling C. 5. udgave. Gads Forlag 2017. Klikkenborg Berg, S. (2014) "Borgere med hjertesygdom". I: <i>Rehabiliterende sygepleje. Fra begreb til klinisk praksis</i>. Red. Angel, S., Aadal, L. Munksgaard Jørgensen L. og Lavesen M. (2014) "Borger med KOL I: <i>Rehabiliterende sygepleje. Fra begreb til klinisk praksis</i>. Red. Angel, S., Aadal, L. Munksgaard Supplerende Litteratur: Center for kliniske retningslinjer – Clearinghouse 2015. Hjemmebaseret fysisk træning til voksne patienter med kronisk hjertesvigt. http://cfkr.dk/media/352963/Klinisk%20retningslinje%20om%20hjerterevigt%20og%20hjemmebaseret%20tr%C3%A6ning.pdf 1.pdf
6 lektioner	Sygepleje 7: Simulation og klinisk beslutningstagen i forbindelse med modtagelse af akut og kompleks syg patient og borger	Færdighedstræning i workshops	Som forberedelse læses op om: Anlæggelse af PVK Blodtransfusion: Ministeriet for sundhed og forebyggelse, 2015, <i>Vejledning om blodtransfusion</i>, Lokaliseret den 24.08.16 på: https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=167658 Anlæggelse af KAD: Bergstrøm, Gundula 2015. "Vandladning" I: Sygeplejebogen

			5 procedurer og teknikker. Gads Forlag Statens serums institut. NIR UVI 1.2 udg. 2019 □ Central Enhed for Infektionshygiejne https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-urinvejsinfektion.pdf Rothenberg, M. B. og Fjord, A. 2019. "Pædagogisk refleksionsmodel til klinisk beslutningstagen i sygeplejen" I: Klinisk beslutningstagen. Sygeplejefaglige perspektiver. Fadl's forlag
6 lektioner	Sygepleje 8: Simulation og klinisk beslutningstagen i forbindelse med komplekse syge patienter og borgere (hjerne-, nyre eller lungeinsufficiens)	Simulation med efterfølgende debriefing	Som forberedelse læses op på: Lejring og beroligelse af patienten med KOL Iltbehandling og inhalationsbehandling ABCDE og ISBAR Manja Bjerring Rothenberg og Anne Fjord 2019 "Pædagogisk refleksionsmodel til klinisk beslutningstagen i sygeplejen" I: Klinisk beslutningstagen. Sygeplejefaglige perspektiver, 2019 Fadl's forlag Marianne Linnet "klinisk beslutningstagen i akutte og kritiske patientsituationer" I: Klinisk beslutningstagen. Sygeplejefaglige perspektiver, 2019. Fadl's forlag
4 lektioner	Hjerte- lungeredning	Færdighedstræning i HLR	Litteratur følger
3 lektioner	PBL- 1	Individuelle og kollektive læreprocesser Færdighedstræning	Dansk selskab for infektionsmedicin. Sepsis

			guideline 2021 og sepsis flowchart 2021 Guidelines og retningslinier - Dansk Selskab for Infektionsmedicin (infmed.dk)
3 lektioner	PBL - 2	Individuelle og kollektive læreprocesser Færdighedstræning	
2 lektioner	PBL - 3	Individuelle og kollektive læreprocesser Færdighedstræning	
4 lektioner	PBL – 4 videndeling	Individuelle og kollektive læreprocesser Færdighedstræning	
30min/stud	Kontaktlærersamtaler	Aftales efter behov med tildelt kontaktlærer	

TEMA 2: Fænomener af åndelig og eksistentiel karakter i stabile, akutte og komplekse pleje- og behandlingsforløb

LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
5 lektioner	Sygepleje 9: Åndelig, eksistentiel og etisk omsorg	Oplæg og refleksion om åndelig, eksistentiel og etisk omsorg Dialog med inddragelse af studerende faglige og personlige oplevelser og erfaringer.	Ausker, N., La Cour, P., Busch, C. et al., 2008. "Danske patienter intensiverer eksistentielle tanker og religiøst liv". I: <i>Ugeskrift for Læger</i> . Årgang 170 (21). Side 1828 – 1833. Steenfeldt, V.Ø., 2017. "Åndelig omsorg" I: <i>Hospice, æstetik, eksistens, omsorg</i> . Red. Steenfeldt, VØ, 2017 Munksgaard side 205-218 Steenfeldt V, 2019. Åndelig omsorg en introduktion. I <i>Åndelig omsorg</i> . Red. Steenfeldt V, Viftrup DT, Hvidt NK. Munksgaard side 17-26. Jørgensen MB, Nielsen MFN 2019. Når samtalen er svær. I <i>Åndelig omsorg</i> . Red. Steenfeldt V, Viftrup DT, Hvidt NK. Munksgaard, side 83-98

			Viftrup DT, Langdahl D, 2019. Mødet med patient og pårørende i <i>Åndelig omsorg</i> . Red. Steinfeldt V, Viftrup DT, Hvidt NK. Munksgaard, side 111-121
3 lektioner	Sygepleje 10: Åndelig, eksistentiel og etisk omsorg	Oplæg og refleksion over fænomenerne håb og lidelse i relation til sygeplejefprofessionen og sygeplejepraksis	Brødslev Olsen, J, 2011. "Håb-sindets regnbue" I <i>Humanistisk palliation</i> . Red. K, M, Dalgaard, Hans Reitzels forlag. 1. udgave.. Overgaard, AE., 2011. "Møde med lidelse hos uhelbredeligt syge eller døende mennesker" I: <i>Humanistisk palliation</i> . Red. KM. Dalgaard, Hans Reitzels forlag. 1. udgave
4 lektioner	Filosofi, religion og etik 1 – fokus på etik Etiske og kommunikative fænomener	Oplæg og dialog om centrale etiske retninger og deres betydning for sygeplejefprofessionen herunder etik i mødet med patienten	Birkler, J., 2019. <i>Etik, en grundbog</i> . Munksgaard, kbh. Kap. 4 (læs om nytte-, pligt- og nærhedsetikken) Nielsen, B.F.R. "Klinisk sygeplejeetisk beslutningstagen". I: <i>Klinisk beslutningstagen. Sygeplejefaglige perspektiver</i> . Fadls Forlag, 2019 Sygepleje Etisk Råd, "Etisk grundlag for sygeplejersker". 2024.
3 lektioner	Filosofi, religion og etik 2 - fokus på religion Religiøse fænomener	Oplæg og dialog ved præst om indføring i religion og religiøse forhold herunder kirkelige handlinger i sundhedsvæsenet	
4 lektioner	Organisation, ledelse og jura 5: Metoder til Kvalitetsudvikling Struktur, proces og resultater	Oplæg og dialog Inddragelse af case	Liljehult, J.M., Sommer, A., 2019. "Forløbsbeskrivelser". I: <i>"At lede sygepleje – sygeplejerskens virksomhedsområde"</i> Red. Eldrup, D. S. og Glasscock, T. 2. udgave Gads forlag Jakobsen, D.J., Jakobsen, M.S., 2019. "Accelererede patientforløb". I: <i>"At lede sygepleje – sygeplejerskens"</i>

	Kliniske mikrosystemer Driverdiagrammer Matrice til vurdering Kvalitetsudvikling, kvalitetsproces, gennembrudsmetode PDSA cirklen Forbedringsmodellen Smart mål Pakke forløb Patientforløb Kliniske retningslinjer		<i>virksomhedsområde</i>" Red. Eldrup, D. S. og Glasscock, T. 2. udgave Gads forlag Andersen, J.F. 2019. "Pakkeforløb for kræftområdet". I: <i>"At lede sygepleje – sygeplejerskens virksomhedsområde"</i> Red. Eldrup, D. S. og Glasscock, T. 2. udgave Gads forlag Danielsen, B., Trandum, K. 2019. "Forløbsprogrammer". I: <i>"At lede sygepleje – sygeplejerskens virksomhedsområde"</i> Red. Eldrup, D. S. og Glasscock, T. 2. udgave Gads forlag Pedersen, I., Lund, M., Eldrup, S., Glasscock, T. 2019. "Kvalitetsudvikling". I: <i>"At lede sygepleje – sygeplejerskens virksomhedsområde"</i> Red. Eldrup, D. S. og Glasscock, T. 2. udgave Gads forlag Supplerende Litteratur: Hollesen, R.V.B, et al. "Improvement" I: <i>"Kvalitet & patientsikkerhed"</i>. Red. Mainz et al. Munksgaard 1.udgave 1. oplag Kbh 2023
3 lektioner	Konflikthåndtering	Oplæg, dialog og gruppearbejde	Dalbæk, A 2019. Konflikthåndtering i dysfunktionelle grupper I <i>Studiegruppen Etablering, Facilitering og udvikling</i> . Dansk Psykologisk Forlag, side 225-233
1 lektion	Praktikportalen	Dialog	Introduktion til praktikportalen med hensyn til valg af klinisk undervisningssted på 6 semester

TEMA 3: "Den uheldbredelig syge og døende i komplekse pleje- og behandlingsforløb"

LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
6 lektioner	Sygepleje 11 Sygepleje til uheldbredelig syge og døende patienter	Oplæg og dialog med inddragelse af de studerendes erfaringer	Hartling, O, 2011, "Den gode død- etik er at ville det gode" I: <i>Humanistisk palliation</i> .

	Rehabilitering og palliativ pleje	Red. Dalgaard, KM., Hviid Jacobsen, M. Hans Reitzels forlag.. Venborg, A., 2016. Patientcentreret tilgang med afsæt i "De seks S'er". I: <i>Den palliative indsats - en patientcentreret tilgang</i>. Red. Matthiesen, H., Brøndum, L., Munksgaards forlag, s 31–38 Brøndum, L., 2016. "Palliation - en tværfaglig indsats" I: <i>Den palliative indsats - en patientcentreret tilgang</i>. Red. Matthiesen, H., Brøndum, L. Munksgaards forlag. Side 19 – 27. Sundhedsstyrelsen, 2017. <i>Anbefalinger for den palliative indsats</i>, Sundhedsstyrelsen. København. Side 8-35 Barawid E mfl 2015. "The Benefits of Rehabilitation for Palliative Care Patients", I: American journal of Hospice and Palliative medicine, 2015, Vol 32 * Dieperink, K.B; Pilegaard, M.S.; Jespersen, E & Thuesen, J. 2021 "Rehabiliterende palliation til den livstruede patient og familie" I: <i>Palliation og rehabiliterende palliation</i>. Red: Ilkær, I., Kragh, C.F. Gads Forlag. Side 25 – 45 Hansen, FT., 2016. "At dø som den man er". I: <i>Den palliative indsats - en patientcentreret tilgang</i>. Red. Matthiesen, H., Brøndum, L Munksgaards forlag

3 lektioner	Sygepleje 12 Smerter og symptomlindring hos den palliative patient	Oplæg og dialog om patientens oplevelse, tolkning og mestring af symptomer Lindring og omsorg til patienten med symptomer	Matthiesen, H., Husted, J., 2016. "Symptomlindring". I: <i>Den palliative indsats - en patientcentreret tilgang</i> . Red. Matthiesen, H., Brøndum, L. Munksgaards forlag.
3 lektioner	Sygepleje 13 Samarbejde med pårørende. Sorgprocessen og sorgopfølgning	Oplæg og dialog om indsatser til pårørende og samarbejdet med pårørende og fænomenet sorg	Bernild, C., Vedsegaard, H.W. 2021. "Pårørende til alvorligt syge mennesker i rehabiliterende og palliative forløb". I: <i>Palliation og rehabiliterende palliation</i> . Red. Ilkær, I., Kragh, C.F. Gads Forlag. Guldin, M.B., 2011. "Sorg i palliation- en præsentation af tosporsmodellen og kliniske problemstillinger i sorgopfølgning" I: <i>Humanistisk palliation</i> . Red. Dalgaard, KM., Hviid Jacobsen, M. Hans Reitzels forlag.
6 lektioner	Organisation, ledelse og jura 6: Temadag med gruppearbejde, hvor der skal udarbejdes et kvalitetsudviklingsprojekt. Problembeskrivelse – ikke nødvendigvis en problemformulering Valg af metode – kvalitetsudvikling som metode – systematik – PDSA, forbedringsmodellen, prøvehandling, audit eller andet. SMART mål Indsats	Selvstændigt arbejde med kvalitetsudvikling ud fra en selvvalgt sygeplejefaglig problemstilling	Evt. Litteratur på It's Learning

	Indikator Driverdiagram Etik Litteratursøgning.		
4 lektioner	Sociologi og sundhedsantropologi 3: Normalitet og afvigelse” og ”Stigma-begrebet”	Forelæsning og dialog, samt gruppearbejde	Se: The danger of a single story https://www.youtube.com/watch?v=BQR8x3CCo0A&t=265s Litteratur: Goffman, E. (2009). Stigma og social identitet. I E. Goffman, Stigma (2. udg. s. 43-73). Kbh.: Samfundslitteratur. ISBN-13: 9788759314586. Findes i indskanningsdepot Steffen, V. & Meldgaard, M. B. (2007). Afveje: om normalitet og afvigelse. I: V. Steffen (red.), Sundhedens veje: grundbog i sundhedsantropologi (s. 53-78). Kbh.: Hans Reitzel. ISBN: 9788741250205. Findes i indskanningsdepot Supplerende litteratur: Sundhedsstyrelsen 2008. Stigmatisering - debatoplæg om stigmatisering i sundhedsvæsenet https://www.sst.dk/~media/286215D57FBC455DB99CF003288FDBBB.ashx
4 lektioner	Anatomi og fysiologi 4 Leverens depotfunktion samt nedbrydning af erythrocytter, alkohol.	Oplæg og gruppearbejde	Nielsen, O., Bojsen-Møller, M.J., 2019, <i>Anatomi og fysiologi. Hånden på hjertet</i> 2. Munksgaard, København s. 115 – 116, 228 – 236

	Leverens metabolisme ift. lægemidler		Olsen, I., Piilgaard, H., 2019. <i>Farmakologi "hånden på hjertet"</i> . Munksgaard Danmark, København, 3. udgave. Side 63 – 66. Nielsen, O., Bojsen-Møller, M.J., 2016. <i>Biokemi og genetik</i> . 6. udgave. København: Nyt Nordisk Forlag. Side 165 – 168, 173 - 174
6 lektioner	Sygdomslære og farmakologi 5 Cancer og andre uhelbredelige sygdomme Nervesystem i forhold til smertefysiologi Farmakologi		Aziz A (red.) 2019, <i>Sygdomslære, Menneskekroppen</i> , Gads Forlag. 2 udg. Side 38- 47, 194, 497-504 Olsen, I., Hallin S. P., 2019. <i>Farmakologi "hånden på hjertet"</i> . Munksgaard Danmark, København, 3. udgave. Side 551-566
3 lektioner	PBL -5	Individuelle og kollektive læreprocesser Færdighedstræning	
5 lektioner	PBL – 6	Individuelle og kollektive læreprocesser Færdighedstræning	
4 lektioner	PBL- 7 videndeling	Individuelle og kollektive læreprocesser Færdighedstræning	

TEMA 4: Sygepleje som udviklings- og forskningsbaseret profession			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
1 lektion	Introduktion til ekstern eksamen	Oplæg og dialog	Læs kriterier for "Individuel skriftlig ekstern eksamen" Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S.

			"Skriveprocessen" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2 udgave, 2024. Samfundslitteratur
8 lektioner	Filosofi, religion og etik 3 – fokus på filosofi Præsentation af filosofiens bidrag til at forstå og handle i sygeplejen	Oplæg med introduktion til centrale filosofiske begreber og tænkemåder samt gruppediskussioner af filosofiens betydning med relevans for sygeplejefprofessionen	Birkler, J., 2021. <i>Videnskabsteori – en grundbog</i> . 2. udgave. Munksgaard. Kap 6 Friberg, F., Öhlen, J. 2025. "Fænomenologi og hermeneutik" I: <i>Videnskabelig teori og metode – fra idé til eksamination</i> . Red. Henricson, M., 3 udgave, Munksgaard Små artikler lægges på ITS
4 lek	Forskningsmetodologi og videnskabsteori 1 Fokus på videnskabsteori Videnskabsteoretiske grundspørgsmål og paradigmer	SELVSTUDIE med lytning til indtalt pp oplæg samt læsning af bog kapitel Dette selvstudie inddrages i undervisningen: Forsk 2, 3a+b+c	Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Videnskabsteori" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2 udgave, 2024. Samfundslitteratur
3 lektioner	Informationskompetence v/biblioteket	Undervisningens indhold bliver introduktion til PICOT-spørgsmål, søgning i databaserne PubMed og Cochrane og introduktion til referencehåndteringsværktøjet Zotero. Som forberedelse til undervisningen bedes i se videoerne "Introduktion til PICOT-spørgsmål" og "Bloksøgning ud fra PICOT-Spørgsmål", som lægges ud under rummets videoer, samt en video om systematisk søgning i PubMed som i finder her: https://vimeo.com/648484874	Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Litteratur og kilder" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2 udgave, 2024, Samfundslitteratur

		Programmet Zotero være downloadet på egen computer før undervisningen. Find hjælp til dette på bibliotekets hjemmeside: https://www.bibl.ucsyd.dk/da/page/referencevaerktojer	
4 lektioner	Forskningsmetodologi og videnskabsteori 2 Forskningsprocessen med særligt fokus på de indledende afsnit i en projektopgave; hvad er en baggrund, hvad er en argumenteret problembeskrivelse, formål og hvad er en problemformulering herunder typer af problemformuleringer	Oplæg og dialog samt arbejde i projektgrupper.	Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Emnevalg og problemformulering" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2024, Samfundslitteratur, 2 udg. s. 51-69 Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Struktur og disposition I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2024, Samfundslitteratur, 2 udg. s 29-50 Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Argumentation" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2024, Samfundslitteratur, 2 udg., s.457-466
12 lektioner (4 lek)	Forskningsmetodologi og videnskabsteori 3 3a: Kvalitative design og kvalitative dataindsamlings metode, med særligt fokus på fokusgruppe interviews	Oplæg, dialog og projekt gruppearbejde	Kvalitativ metode: Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Kvalitative design" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og

(4 lek)	3b: Kvantitative studiedesigns og kvantitativ dataindsamling, med særligt fokus på spørgeskema undersøgelse		metode, 2.udgave, 2024, Samfundslitteratur Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Kvalitative dataindsamlingsmetoder" (til og med s. 219) I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2.udgave, 2024, Samfundslitteratur ----- Kvantitativ metode: Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Kvantitative designs" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2.udgave, 2024, Samfundslitteratur Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Kvantitative dataindsamlingsmetoder" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2.udgave, 2024, Samfundslitteratur
(4 lek)	3c: Litteraturstudie		----- Litteraturstudie: Rosen, M. 2025, "Systematisk litteraturreview" I: Videnskabelig teori og metode. Fra ide til eksamination" Munksgaard, 3, udg, kp 25 Lund, H mfl. 2025, "Systematiske oversigter" I "Håndbog i litteratursøgning og kritisk læsning. Redskaber til

			evidensbaseret praksis". Munksgaard, 2 udg., kp 3 Esbensen, B.A mfl., 2021 "Sammenfattende studier (reviews)" I: Forskningsmetode for sundhedsprofessionelle,. Frydenlund Nielsen, D.A. 2024, mfl. "Litteratur og kilder" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne, Samfundslitteratur, 2 udg, kp 9
2 lektioner	Sygepleje 14 Sygeplejeteori som referenceramme	Dialogbaseret undervisning	Bedholm, K., Frederiksen, K. 2013. "Teorier i sygepleje". I: <i>Sygeplejens fundament</i>. Red. Hundborg, S., Lynggaard, B. Nyt nordisk forlag. Hall, Elisabeth O. C, 2010. "Sygeplejeteori – udvikling, begreber og anvendelse". I: <i>Med sygeplejeteori som referenceramme – i forskning og udvikling</i>. Red. Jørgensen, B.B., Steinfeldt, V.Ø. Gads Forlag. Jørgensen, B.B., 2010. "Sygeplejeteori som referenceramme". ". I: <i>Med sygeplejeteori som referenceramme – i forskning og udvikling</i>. Red. Jørgensen, B.B., Steinfeldt, V.Ø. Gads Forlag. Sievert, A. Chaiklin, S., 2010. "Betydningen af sygeplejeteori i faglige undersøgelser belyst i et spørgsmål-metode-konklusion-perspektiv" I: <i>Med sygeplejeteori som referenceramme – i forskning og udvikling</i>. Red. Jørgensen, B.B., Steinfeldt, V.Ø. Gads Forlag.
2 lektioner	Forskningsmetodologi og videnskabsteori 4 Forskningsetik	Oplæg og dialog	Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Forskningsetik" I: Det gode

	Fokus på forskningsetiske retningslinjer, relevant lovgivning og samtykkeerklæringer		bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2 udgave, 2024, Samfundslitteratur Sygeplejerskernes samarbejder i Norden, Etiske retningslinjer for sygeplejeforskning i Norden, 2003 https://dsr.dk/ser/sygeplejeetiske-retningslinjer (ligger nederst i højre side, på hjemmesidens forside) WMA, Helsinkideklarationen, 2013 https://www.wma.net/policies-post/wma-declaration-of-helsinki-ethical-principles-for-medical-research-involving-human-subjects/ UC Syd, Vejledning til studerende i indsamling af persondata, 2024 <i>Lægges på itslearning</i>
4 lektioner	Forskningsmetodologi og videnskabsteori 5 Kvalitativ og kvantitativ analyse	Workshops af 2 x 2 lektioner. Man medbringer egne data fra projektet, som der arbejdes med i projektgruppen under støtte af undervisere	Kvantitativ: Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Analyse i kvantitative projekter" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2. udgave, 2024, Samfundslitteratur Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Præsentation af data i kvantitative projekter" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2. udgave, 2024 Samfundslitteratur Kvalitativ:

			Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Analyse og fortolkning i kvalitative projekter" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2.udgave, 2024, Samfundslitteratur Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Formidling af resultater/fund i kvalitative projekter" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2.udgave, 2024, Samfundslitteratur
4 lektioner	Forskningsmetodologi og videnskabsteori 6 Resultat- og metodediskussion, samt konklusion og perspektivering	Oplæg og dialog samt projektgruppe drøftelse	Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Diskussion" I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2 udgave, 2024, Samfundslitteratur Nielsen, D.A., Hjørnholm, P.Q, Jørgensen, P.S. "Struktur og disposition I: Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne. Håndbog i opgaveskrivning og metode, 2 udgave, 2024 Samfundslitteratur, s 46-50 Henricson, M., "Diskussion" I: Videnskabelig teori og metode. Fra ide til eksamination. Munksgaard, 2025, 3 udg.
2 lektioner	Organisation, ledelse og jura 7 Implementerings og forandringsmodeller for kvalitetsforbedringstil-tag	Oplæg, dialog samt projektgruppe drøftelse	Ravn, B. 2019 "Implementering". I: <i>"At lede sygepleje – sygeplejerskens virksomhedsområde"</i> Red. Eldrup, D. S. og Glasscock, T. Gads forlag

			Pedersen. P.U et al. 2017 Oversættelse af viden og implementering. I: <i>"Fra forskning til praksis"</i> Red. Pedersen, P.U. et al.
1 lektion	Information omkring overgang fra studie til arbejdsliv; SLS, DSA og DSR	Oplæg og dialog	
1 lektion	Introduktion til 6 semester	Oplæg og dialog	
5 lektioner	Gruppevejledning til 5 semester eksamensopgave	Vejledning med afsæt i de studerendes forudsætninger	Nærmere information gives ifm intro til ekstern eksamen
1 lektion	Semester evaluering	Dialog	Elektronisk spørgeskema via App udfyldes (der kommer link på IL) og drøftes mundtligt på holdet

8. Evaluering af semesteret

Semestret evalueres i overensstemmelse med UC SYDs kvalitetssikringssystem. Det indgår i den studerendes almindelige deltagelsespligt at medvirke ved evalueringer.

Følgende evalueringer foretages:

Semesterevaluering via spørgeskema: Sidst på semestret og inden mundtlig evaluering modtager studerende et link til et spørgeskema, som skal besvares inden den mundtlige evaluering.

Resultatopgørelser over de studerendes besvarelser genereres løbende som dokumentation for deltagelse i evalueringen.

Mundtlig evaluering/feedback med semestrets hold: Sidst på semestret skemalægges mundtlig evaluering af undervisningen på semestret. Studerende og de semesteransvarlige undervisere deltager. Evalueringen inddrager resultatopgørelser fra semesterevalueringen, som derved kvalificeres. Særlige opmærksomhedspunkter for semestrets undervisning, der er præsenteret for de studerende ved semesterstart, inddrages ligeledes. De semesteransvarlige udarbejder et skriftligt notat fra evalueringen, som dokumentation.

Underviserevaluering: Efter den mundtlige evaluering og inden næste semesterstart evaluerer holdets undervisere semestret. I undervisningsevalueringen inddrages resultater fra de studerendes evalueringer af undervisningen, samt undervisernes egen evaluering af semesterforløbet. Underviserevalueringen dokumenteres i skriftlige anbefalinger for tilrettelæggelsen af semestret fremover, herunder anbefalinger til særlige opmærksomhedspunkter for udvikling af undervisningen.

Læringsbarometer

Herudover gennemføres der hvert 2. år Læringsbarometeret, som er en spørgeskemaundersøgelse, der afdækker studerendes oplevelser af læringsmiljøet på uddannelsen og den studerendes egne tilgange til læring.

Læringsbarometeret bruges af sygeplejerskeuddannelsen til at gøre uddannelsen endnu bedre. Resultaterne indgår desuden i bevillingssystemet for videregående uddannelser.

9. Individuel skriftlig ekstern eksamen

Individuel skriftlig eksamen. Den studerende er som udgangspunkt tilmeldt til 5. semesters skriftlige eksamen.

Derudover er der to obligatoriske studieaktiviteter, som er en forudsætning for at gå til eksamen, ellers mistes et eksamensforsøg.

Eksamensform

Den skriftlige teoretiske eksamen udarbejdes som en empirisk gruppeopgave ud fra en selvvalgt klinisk sygeplejefaglig problemstilling inden for semestrets overordnede tema, fagområder og læringsudbytter. Gruppeopgaven afsluttes med en individuel perspektivering.

Opgaven udarbejdes i grupper med 4-5 studerende. Der tilbydes gruppevis vejledning svarende til 5 lektioner. Tidspunkt for vejledning fremgår af skemaet. Der tilbydes ikke individuel vejledning.

Skriftlige eksamenskriterier

- Anvende sikkert fagsprog og fagbegreber samt argumentere og formidle sammenhængende og stringent
- Gruppeopgavens omfang er max. 48.000 anslag incl. mellemrum.
- Perspektiveringen udarbejdes individuelt af hver studerende og må have et max. omfang på 4800 anslag incl. mellemrum. Navn og studienummer skal fremgå i overskriften og i indholdsfortegnelsen
- Der afleveres en samlet opgave

Indledende afsnit, som skal indeholde:

- Præsentation, dokumentation, problematisering og begrundet afgrænsning af en klinisk sygeplejefaglig problemstilling inden for semestrets tema, fagområder og læringsudbytter
- Problemformulering

Metodeafsnit, som skal indeholde:

- Beskrivelse og dokumentation af systematisk litteratursøgning, sortering og kritisk vurdering af national og international praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden
- Beskrivelse og begrundelse for valg af design, videnskabsteoretisk position, dataindsamlingsmetode, empiri, forskningsetiske og juridiske overvejelser, samt metode til analyse og evt. til fortolkning (herunder teori valg)
- *Obs der må ikke foretages patient og pårørende interviews i denne opgave.*

Resultatafsnit, som skal indeholde:

- Præsentation af analyse resultater
- Evt. fortolkning med valgte teorier

Diskussionsafsnit, som skal indeholde:

- Diskussion af analysens resultater
- Diskussion af projektets metode

Konklusion

Individuel perspektivering, som skal indeholde:

- Individuel perspektivering omkring undersøgelsens resultater herunder inddragelse af viden om klinisk lederskab og klinisk beslutningstagen
- Fagområderne sygepleje samt organisation og ledelse skal inddrages

Henvisninger i opgaven og i kildefortegnelsen skal gives på en konsekvent og gennemskuelig måde og udarbejdes efter APA- eller Vancouversystemet. Eksempler på referencehåndtering er tilgængelig på [bibliotekets hjemmeside](#)

Der udarbejdes referenceliste over anvendt litteratur i gruppeopgaven. Efter hver individuelle perspektivering udarbejdes en individuel referenceliste over anvendt litteratur i denne del.

Der udarbejdes en forside (inkl. titel, navn, studienr, antal anslag, vejleder, uddannelsesinstitution)

Ved beregning af opgavens omfang medregnes kun tekstsider eksklusiv: forside, indholdsfortegnelse, noter, referenceliste, bilagsfortegnelse og bilag.

Der anvendes letlæselig sort skrift svarende til Times New Roman, skriftstørrelse 12, linjeafstand 1,5 og venstre margen 3 cm.

En tekstsider har max. 2400 anslag incl. mellemrum.

Alle anslag i figurer/ tabeller mv. der tages som et billede (screenshot) skal også tælle med i samlet anslag

Indholdsfortegnelsen skal afspejle hoved- og underafsnit, der nummereres med decimaltal og sidehenvisning. Overskrifterne på tekstsiderne skal være præcise og dækkende for afsnittene.

Der er normalt ikke punktum eller kolon efter en overskrift. Alle tekstsider skal skrives helt ud, dog må ny side vælges, hvis siden afsluttes med en overskrift

Uddannelsesinstitutionen skal i henhold til eksamensbekendtgørelsen afvise en besvarelse som led i en eksamen, hvis den ikke opfylder de fastsatte formkrav. Hvis besvarelsen afvises, gives ikke en bedømmelse, og den studerende har brugt et eksamensforsøg.

Bedømmelsesgrundlag

Den studerendes skriftlige præstation ud fra eksamenskriterier, med afsæt i både den empiriske gruppeopgave og den individuelle perspektivering. Der bedømmes på grundlag af semesterets tema, udvalgte mål for læringsudbytter og fagområder med relevans for eksamen.

Følgende fagområder skal inddrages:

Sygepleje

Forskningsmetodologi og videnskabsteori
Organisation og ledelse

Følgende fagområder kan desuden inddrages:
Sociologi og sundhedsantropologi
Sygdomslære

Udvalgte mål for læringsudbytter som eksamineres **Læringsudbytter for viden**

Den studerende

- Har viden om og kan reflektere over sygeplejefagets værdier, teorier, begreber og metoder
- Har viden om og kan analysere sygeplejefaglig udvikling og ledelse på baggrund af videnskabsteori, forskningsmetode og modeller til evaluering, kvalitetssikring og -udvikling, samt relatere denne viden til forsknings- og udviklingsarbejde i professionspraksis

Læringsudbytter for færdigheder

Den studerende kan

- Anvende og vurdere sygeplejefaglige interventioner i stabile, akutte og komplekse pleje- og behandlingsforløb samt i forebyggende, rehabiliterende og/eller pallierende forløb
- Anvende og vurdere klinisk lederskab og klinisk beslutningstagen af patient og borger-, pleje-, og behandlingsforløb under hensyntagen til kvalitetssikring
- Mestre relevante studie- og arbejdsmetoder til at opsøge, vurdere og fortolke empiri, teori og forskningsmetoder samt deltage i innovations-, udviklings- og forskningsarbejde

Læringsudbytter for kompetencer

Den studerende kan

- Integrere national og international praksis-, udviklings- og forskningsviden i argumentation for sygepleje
- Påtage sig ansvar for at opsøge, vurdere og fortolke empiri, teori og forskningsmetoder samt deltage i innovations-, udviklings- og forskningsarbejde

Bedømmelse

Eksamen bedømmes eksternt efter 7-trinsskalaen

Der er mulighed for online gruppefeedback på eksamensopgaven senest 14 dage efter karaktergivning, som aftales med vejleder

Andre forhold vedrørende eksamens og dens afvikling

Se afsnit 14 og 16 i Studieordningen for Professionsbachelor i Sygepleje ved UCSYD. Institut for Sundhedsuddannelse.

Oversigtsplan for eksamensforløb

Hold 24 A+B	Dato	Information hentes
Introduktion til ekstern skriftlig eksamen	Jfr. skemavisning	
Aflevering	Uge 26 fredag d. 26.6-2026 kl. 12.00	Elektronisk via WISEflow
Resultat	Uge 32 fredag d. 7.8-2026 kl.12.00	Elektronisk via WISEflow
30 minutters vejledning til 1 reeksamen	Uge 33- 2026	Online vejledning
Aflevering af 1 reeksamen	Uge 34 fredag d.21.8-2026 kl.12.00	Elektronisk via WISEflow
Resultat af 1 reeksamen	Uge 35 fredag d. 28.8-2026 kl.12.00	Elektronisk via WISEflow
30 minutters vejledning til 2 reeksamen	Uge 3 -2027	Online vejledning
Aflevering af 2 reeksamen	Uge 4 fredag d. 29.1-2027 kl.12.00	Elektronisk via WISEflow
Resultat af 2 reeksamen	Uge 8 fredag d.26.2-2027 kl 12	Elektronisk via WISEflow

10. Internationale tiltag

På sygeplejerskeuddannelsen lægges der vægt på, at studerende udvikler internationale og interkulturelle kompetencer, således at den studerende uddannes til at agere professionelt indenfor sygeplejerskens virksomhedsområde i en globaliseret verden.

I løbet af uddannelsen vil der derfor være mulighed for at deltage i forskellige internationale studiemiljøer og aktiviteter, idet internationaliseringen har to søjler.

Den ene søjle er Internationalisation at Home, hvor der lægges vægt på undervisning og læring af kulturforståelse på hjeminstitutionen. Udover deltagelse i internationalisering i klasserummet, eksempelvis ved at inddrage internationale udviklingstendenser indenfor sygeplejen og engelsksproget/udenlandsk faglitteratur i den daglige undervisning, kan der være undervisning ved udenlandske gæstelærere, eller man kan engagere sig i aktiviteter som International Week, summerschools eller melde sig til at være tutor for udenlandske sygeplejestuderende, der kommer her til på studieophold. Ligeledes kan der i de kliniske perioder være mulighed for kontakt med patienter/borgere samt pårørende med anden kulturel baggrund end dansk. Disse aktiviteter kan være motivationsskabende for studerende og bidrage til, at den studerende tilegner sig internationale og interkulturelle kompetencer uden at rejse ud i verden.

Internationaliseringens anden søjle er Study Abroad, som er mobilitet/udvekslingsophold i uddannelsen, hvor man som studerende igennem et udvekslingsophold til et andet land følger et forløb i teorien eller i klinikken svarende til uddannelsesindholdet i det pågældende semester.

På 5. semester kan der være mulighed for teoretisk study abroad i afgrænsede forløb evt. som deltagelse i konferencer eller International Weeks hos partnerinstitutioner.